

MA1: Cvičné příklady—opakování: algebra a množiny, grafy
Stručná řešení

1. $x + 2 \cdot 2 \cdot x + 2^2 - 2^2 + 13 = (x + 2)^2 + 9.$

2. $(x + 4)(x + 6).$

3. $(x - 2)^2.$

4. Nejde rozložit.

5. $(\sqrt{3} + x)(\sqrt{3} - x) \geq 0.$

	$(-\infty, -\sqrt{3})$	$(-\sqrt{3}, \sqrt{3})$	$(\sqrt{3}, \infty)$
$\sqrt{3} + x :$	-	+	+
$\sqrt{3} - x :$	+	+	-
	-	+	-

Řešení: $x \in \langle -\sqrt{3}, \sqrt{3} \rangle.$

6.

	$(-\infty, -3)$	$(-3, 0)$	$(0, 1)$	$(1, \infty)$
$x :$	-	-	+	+
$x - 1 :$	-	-	-	+
$x + 3 :$	-	+	+	+
	-	+	-	+

Řešení: $x \in (-\infty, -3) \cup \langle 0, 1 \rangle.$

7.

	$(-\infty, -2)$	$(-2, -1)$	$(-1, 1)$	$(1, 3)$	$(3, \infty)$
$x + 1 :$	-	-	+	+	+
$x - 3 :$	-	-	-	-	+
$(x - 1)^2 :$	+	+	+	+	+
$x + 2 :$	-	+	+	+	+
	-	+	-	-	+

Řešení: $x \in (-\infty, -2) \cup (-1, 1) \cup (1, 3).$

8.
$$\begin{aligned} -1 \leq \frac{x+3}{2} < 2 & \quad / \times 2 \\ -2 \leq x + 3 < 4 & \quad / -3 \\ -5 \leq x < 1 & \end{aligned}$$

Řešení: $x \in \langle -5, 1 \rangle.$

9. a) Řešení metodou vyzkouším všechna znaménka jmenovatele rozkladem reálné osy a roznásobím. Výsledky obou variant pak sjednotím.

$(-\infty, -1)$	$(-1, \infty)$
$-2x - 2 > x - 1 \geq x + 1$	$-2x - 2 < x - 1 \leq x + 1$
$-\frac{1}{3} > x \quad \wedge \quad -1 \geq 1$	$-\frac{1}{3} < x \quad \wedge \quad -1 \leq 1$
\emptyset	$(-\frac{1}{3}, \infty)$
$\wedge \quad x \in (-\infty, -1)$	$\wedge \quad x \in (-1, \infty)$
\emptyset	$(-\frac{1}{3}, \infty)$
$x \in (-\frac{1}{3}, \infty)$	

b) Řešení metodou každá nerovnice zvlášť, pak se výsledky protnou.

$$-2 < \frac{x-1}{x+1} \iff 0 < \frac{3x+1}{x+1}$$

	$(-\infty, -1)$	$(-1, -\frac{1}{3})$	$(-\frac{1}{3}, \infty)$
$3x + 1 :$	-	-	+
$x + 1 :$	-	+	+
	+	-	+

Tato nerovnost má řešení $x \in (-\infty, -1) \cup (-\frac{1}{3}, \infty).$

$$\frac{x-1}{x+1} \leq 1 \iff \frac{-2}{x+1} \leq 0$$

	$(-\infty, -1)$	$(-1, \infty)$
$-2 :$	$-$	$-$
$x + 1 :$	$-$	$+$
	$+$	$-$

Tato nerovnost má řešení $x \in (-1, \infty)$.

Daná dvojitá nerovnost má řešení $x \in (-\frac{1}{3}, \infty)$.

10. $0 < |x - (-3)| \leq 2 \implies x \in \langle -5, -3 \rangle \cup \langle -3, -1 \rangle$.

11. Zbavíme se absolutní hodnoty tím, že řešíme dvakrát na částech reálné osy daných znaménkem výrazu uvnitř absolutní hodnoty. Jednotlivé výsledky pak sjednotíme.

$(-\infty, 1)$ $x - 1 \leq 0$	$(1, \infty)$ $x - 1 \geq 0$
$2x - x + 1 \leq 3$ $x \leq 2$	$2x + x - 1 \leq 3$ $x \leq \frac{4}{3}$
$\wedge x \in (-\infty, 1)$ $(-\infty, 1)$	$\wedge x \in (1, \infty)$ $\langle 1, \frac{4}{3} \rangle$
$x \in (-\infty, \frac{4}{3})$	

Poznámka: V $x = 1$ není problém, proto jej můžeme zahrnout těch dvou oblastí.

12. Rozdělíme reálnou osu na tři části, na kterých již budeme znát znaménka výrazů v absolutních hodnotách. Jednotlivé výsledky pak sjednotíme.

$(-\infty, -2)$ $x + 2 \leq 0$ $x - 2 \leq 0$	$\langle -2, 2 \rangle$ $x + 2 \geq 0$ $x - 2 \leq 0$	$\langle 2, \infty \rangle$ $x + 2 \geq 0$ $x - 2 \geq 0$
$-x - 2 - x + 2 \leq 5$ $x \geq -\frac{5}{2}$	$x + 2 - x + 2 \leq 5$ $4 \leq 5$	$x + 2 + x - 2 \leq 5$ $x \leq \frac{5}{2}$
$\wedge x \in (-\infty, -2)$ $\langle -\frac{5}{2}, -2 \rangle$	$\wedge x \in \langle -2, 2 \rangle$ $\langle -2, 2 \rangle$	$\wedge x \in \langle 2, \infty \rangle$ $\langle 2, \frac{5}{2} \rangle$
$x \in \langle -\frac{5}{2}, \frac{5}{2} \rangle$		

Poznámka: V $x = \pm 2$ není problém, proto jej můžeme zahrnout těch dvou oblastí.

13. Rozdělíme reálnou osu na tři části, na kterých již budeme znát znaménka výrazů v absolutních hodnotách. Jednotlivé výsledky pak sjednotíme.

$(-\infty, -2)$ $x + 2 \leq 0$ $x - 2 \leq 0$	$\langle -2, 2 \rangle$ $x + 2 \geq 0$ $x - 2 \leq 0$	$\langle 2, \infty \rangle$ $x + 2 \geq 0$ $x - 2 \geq 0$
$-x - 2 - x + 2 \leq 3$ $x \geq -\frac{3}{2}$	$x + 2 - x + 2 \leq 3$ $4 \leq 3$	$x + 2 + x - 2 \leq 3$ $x \leq \frac{3}{2}$
$\wedge x \in (-\infty, -2)$ \emptyset	$\wedge x \in \langle -2, 2 \rangle$ \emptyset	$\wedge x \in \langle 2, \infty \rangle$ \emptyset
\emptyset		

14. Rozdělíme reálnou osu na tři části, na kterých již budeme znát znaménka výrazů ve jmenovateli a v absolutní hodnotě. Jednotlivé výsledky pak sjednotíme.

$(-\infty, -1)$ $ x - 1 = -x + 1$ $x + 1 < 0$	$(-1, 1)$ $ x - 1 = -x + 1$ $x + 1 > 0$	$\langle 1, \infty \rangle$ $ x - 1 = x - 1$ $x + 1 > 0$
$-x - 1 > -x + 1 \geq \frac{x+1}{2}$ $-1 > 1 \wedge \frac{1}{3} \geq x$ \emptyset	$-x - 1 < -x + 1 \leq \frac{x+1}{2}$ $-1 < 1 \wedge \frac{1}{3} \leq x$ $x \geq \frac{1}{3}$	$-x - 1 < x - 1 \leq \frac{x+1}{2}$ $0 < x \wedge x \leq 3$ $0 < x \leq 3$
$\wedge x \in (-\infty, -1)$ \emptyset	$\wedge x \in (-1, 1)$ $\langle \frac{1}{3}, 1 \rangle$	$\wedge x \in \langle 1, \infty \rangle$ $\langle 1, 3 \rangle$
$x \in \langle \frac{1}{3}, 3 \rangle$		

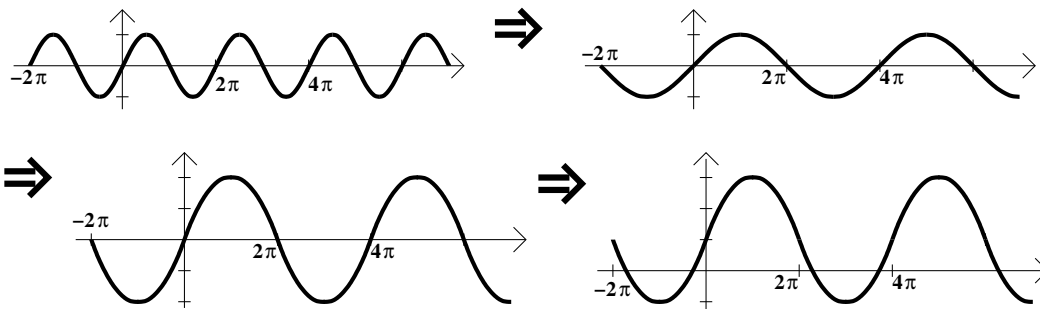
Poznámka: Ze tří uvažovaných intervalů jsme rovnou vyloučili nulový bod jmenovatele dané nerovnosti, tj. číslo -1, ale 1 jsme mohli ponechat.

	15.	16.	17.	18.
M^o	\emptyset	$(0, 1) \setminus \{\frac{1}{n}; n \in \mathbb{N}, n \geq 2\}$ $= \bigcup_{n=1}^{\infty} (\frac{1}{n+1}, \frac{1}{n})$	$(-1, 0)$	\emptyset
otevřená	ne	ne	ne	ne
hrom. body	\emptyset	$\langle 0, 1 \rangle$	$\langle -1, 0 \rangle$	$(-\infty, \frac{1}{3})$
\overline{M}	M	$\langle 0, 1 \rangle$	M	$(-\infty, \frac{1}{3})$
uzavřená	ano	ne	ano	ne
∂M	M	$\{0, 1\} \cup \{\frac{1}{n}; n \in \mathbb{N}, n \geq 2\}$	$\{-1, 0\} \cup \{\frac{1}{n^2}; n \in \mathbb{N}\}$	$(-\infty, \frac{1}{3})$
omezená	jen shora	ano	ano	jen shora
$\sup(M)$	13	1	1	$\frac{1}{3}$
$\inf(M)$	$-\infty$	0	-1	$-\infty$
$\max(M)$	13	1	1	neex.
$\min(M)$	neex.	0	-1	neex.

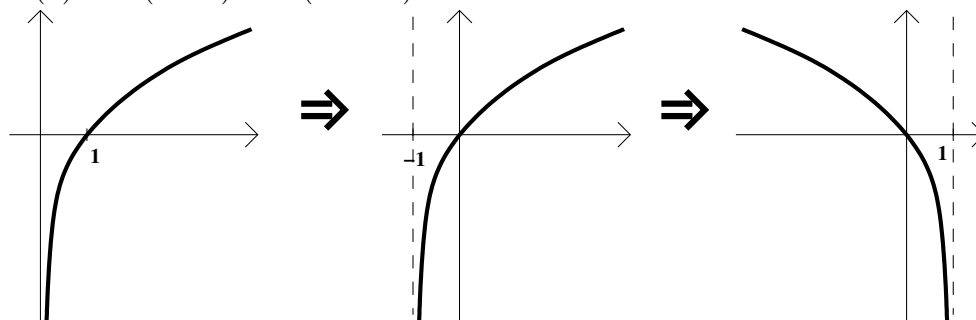
19. $-\frac{\pi}{2} + k\pi < 2x \leq 0 + k\pi \implies x \in \bigcup_{k=-\infty}^{\infty} (-\frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}, k\frac{\pi}{2})$.

20. $\sin(2x - \pi) > \frac{1}{2} \implies \frac{\pi}{6} + 2k\pi < 2x - \pi < \frac{5\pi}{6} + 2k\pi \implies x \in \bigcup_{k=-\infty}^{\infty} (\frac{7\pi}{12} + k\pi, \frac{11\pi}{12} + k\pi)$.

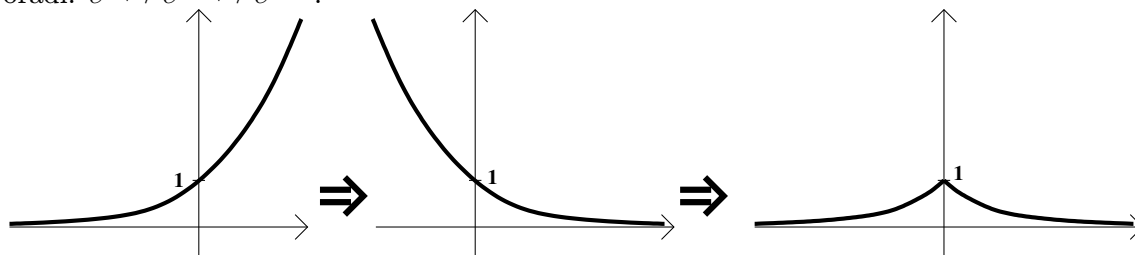
21. Pořadí: $\sin(x) \mapsto \sin(\frac{1}{2}x) \mapsto 2\sin(\frac{1}{2}x) \mapsto 2\sin(\frac{1}{2}x) + 1$.

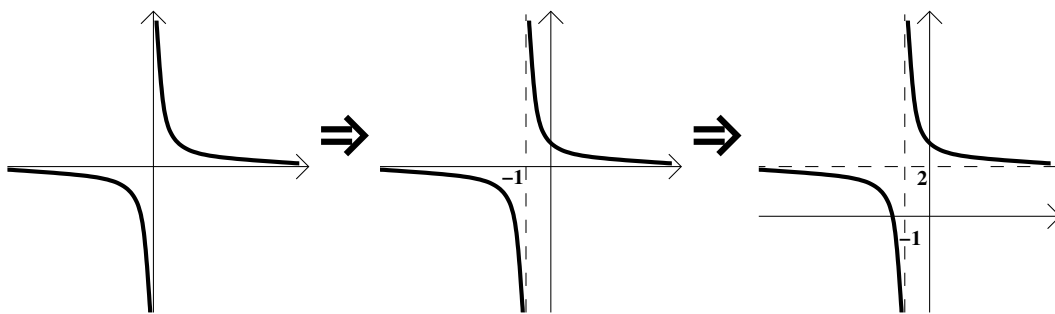
22. Pořadí: $\ln(x) \mapsto \ln(x + 1) \mapsto \ln(-x + 1)$.

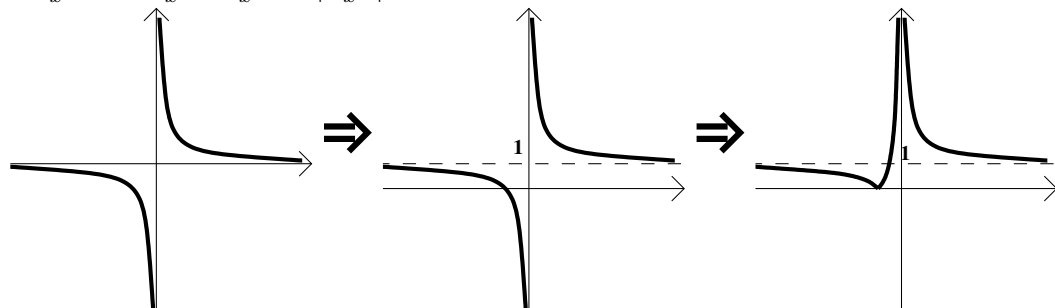
23. Pořadí: $e^x \mapsto e^{-x} \mapsto e^{-|x|}$.

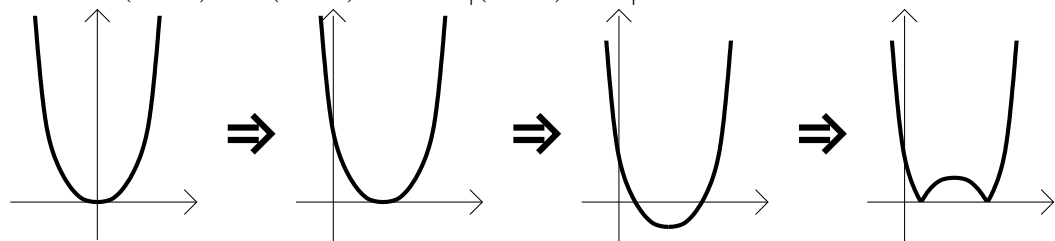
24. $\frac{2x+3}{x+1} = 2 + \frac{1}{x+1}$. Pořadí: $\frac{1}{x} \mapsto \frac{1}{x+1} \mapsto 2 + \frac{1}{x+1}$.

25. Pořadí: $\frac{1}{x} \mapsto 1 + \frac{1}{x} = \frac{x+1}{x} \mapsto \left| \frac{x+1}{x} \right|$.

26. Pořadí: $x^2 \mapsto (x-2)^2 \mapsto (x-2)^2 - 1 \mapsto |(x-2)^2 - 1|$.

Bonus: Odstraníme absolutní hodnotu rozkladem reálné osy na dvě oblasti dle znaménka uvnitř absolutní hodnoty a řešíme v každé příslušné oblasti zvlášť:

$(-\infty, \frac{5}{2})$	$(\frac{5}{2}, \infty)$
$ x - \frac{5}{2} = -x + \frac{5}{2}$	$ x - \frac{5}{2} = x - \frac{5}{2}$
$x^2 + 4x - 32 = 0$	$x^2 - 4x - 12 = 0$
$x = -8 \quad \wedge \quad x = 4$	$x = -2 \quad \wedge \quad x = 6$
$\wedge \quad x \in (-\infty, \frac{5}{2})$	$\wedge \quad x \in (\frac{5}{2}, \infty)$
$x = -8$	$x = 6$
$x = -8, 6$	